

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р.Б. Папірник

2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
освітньо-професійна програма	«Управління та адміністрування регіональних економічних систем»
освітній ступінь	бакалавр
форма навчання	денна
розробники	Мащенко Світлана Олегівна Орловська Юлія Валеріївна

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Регіональна економіка» є нормативною і входить до циклу дисциплін професійної підготовки фахівців, призначена для студентів, які здобувають освітній ступінь «Бакалавр» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

Навчальна дисципліна «Регіональна економіка» передбачає набуття студентами теоретичних та практичних навичок засвоєння теорії регіональної економіки і регіонального розвитку, наукових засад регіональної економічної політики; оволодіння знаннями про територіальну і галузеву структуру господарського комплексу України та її регіонів; об'єктивну необхідність раціонального та ефективного використання природних, науково-виробничих, людських ресурсів регіонів країни; засвоєння принципів раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища, понять про екологічний моніторинг, екологічні нормативи і стандарти.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
			IV	
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90	
Аудиторні заняття, у т.ч:	30		30	
лекції	22		22	
лабораторні роботи	-		-	
практичні заняття	8		8	

Самостійна робота, у т.ч:	60		60	
підготовка до аудиторних занять	20		20	
підготовка до контрольних заходів	6		6	
виконання курсового проекту або роботи	-		-	
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	34		34	
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю			залік	

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування знань, щодо теоретичних і практичних засад територіальної організації продуктивних сил України, сучасного стану та напрямів регіонального розвитку економіки, а також екологічних знань, мислення та свідомості економістів.

Завдання дисципліни: є засвоєння теорії регіональної економіки і регіонального розвитку, наукових засад регіональної економічної політики; оволодіння знаннями про територіальну і галузеву структуру господарського комплексу України та її регіонів; об'єктивну необхідність раціонального та ефективного використання природних, науково-виробничих, людських ресурсів регіонів країни; засвоєння принципів раціонального природокористування та охорони навколишнього середовища, понять про екологічний моніторинг, екологічні нормативи і стандарти.

Пререквізити дисципліни: теоретичні знання та практичні вміння набуті під час вивчення дисциплін «Політична економія», «Статистика», «Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Сучасна економічна глобалізація»

Постреквізити дисципліни: набуті знання та вміння з дисципліни сформуєть необхідний інструментарій для комплексного відокремлювання проблем, які властиві регіональній економіці різних країн, економіці України, її регіонам та пропонувати можливі заходи для вирішення цих проблем та тісно пов'язана з курсами «Економіка підприємства», «Територіально-адміністративний устрій», «Розміщення продуктивних сил», «Основи регіональної економічної політики», «Методологія регіонального менеджменту»

Компетентності:

Загальні компетенції:

ЗК-1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями

ЗК-8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-19. Здатність виявляти базові закономірності функціонування сучасної економіки на макрорівні та мікрорівні

ЗК-20 Здатність застосовувати знання з економіко-математичних методів та засобів для дослідження економічних явищ і процесів, що відбуваються на макро-, мезо- та мікрорівнях

Спеціальні компетентності:

СК-13. Здатність застосовувати знання з теорії та основних методів регулювання регіональної економіки в практичній діяльності публічного регіонального менеджменту

СК-28. Обізнаність щодо основних принципів розробки та впровадження регіональної економічної політики

Заплановані результати навчання.

РН-1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

РН-20. Демонструвати знання щодо сутності продуктивних сил, основних понять та категорій регіональної економіки; порівнювати різні види структури й форм територіальної організації з урахуванням подальшого розвитку суспільного і територіального поділу та інтеграції праці; пояснювати основні принципи управління розвитком конкретного регіону при здійсненні регіональної економічної політики

Методи навчання:

- словесні: лекція (вступна, тематична, оглядова, підсумкова). Проведення лекційних занять включає: викладення теоретичного матеріалу; оглядові лекції з використанням опорного конспекту; лекції-дискусії; лекції-візуалізації із використанням мультимедійних технологій;

- практичні (практична робота, ділові ігри, вирішення задач та ін.),
- наочні (ілюстрація, спостереження, демонстрація)
- відеометод (показ, пред'явлення матеріалу).

Форми навчання: фронтальні, колективні, групові, індивідуальні, аудиторні, позааудиторні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Регіональна економіка					
Тема 1. Регіональна економіка: предмет, метод і завдання дисципліни Закономірності, принципи та фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів	8	2	-		6
Тема 2. Закономірності, принципи ф фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів					
Тема 3. Економічне районування та територіальна організація господарства	8	2	2		4
Тема 4. Регіон у системі територіального поділу праці	6	2	-		4
Тема 5. Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики	10	2	2		6
Тема 6. Механізм реалізації регіональної економічної політики					
Тема 7. Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах	8	2	2		4
Тема 8. Природний та трудовий потенціал України	10	2	-		8
Тема 9. Міжгалузеві господарські комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення					
Тема 10. Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем	8	2	-		6
Тема 11. Економіка регіонів України: стан та перспективи розвитку					
Тема 12. Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури	6	2	-		4
Тема 13. Фактори сталого розвитку продуктивних сил	8	2	2		4
Тема 14. Наукові засади раціонального природокористування	8	2	-		6
Тема 15. Екологічний моніторинг і система екологічної інформації					

Тема 16. Економічний механізм природокористування та охорони навколишнього середовища	10	2	-	8
Тема 17. Економічна, соціальна та екологічна ефективність природоохоронної діяльності				
Разом за змістовим модулем 1	90	22	8	60
Усього годин	90	22	8	60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Регіональна економіка: предмет, метод і завдання дисципліни. Закономірності, принципи та фактори розміщення продуктивних сил та формування економіки регіонів	2
2	Економічне районування та територіальна організація господарства.	2
3	Регіон у системі територіального поділу праці	2
4	Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики. Механізм реалізації регіональної економічної політики	2
5	Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах	2
6	Природний та трудовий потенціал України Міжгалузеві господарські комплекси та регіональні особливості їх розвитку і розміщення	2
7	Економіка України як єдність регіональних соціально-економічних систем. Економіка регіонів України: стан та перспективи розвитку	2
8	Міжнародні економічні зв'язки України та її інтеграція в європейські та інші світові структури	2
9	Фактори сталого розвитку продуктивних сил	2
10	Наукові засади раціонального природокористування Екологічний моніторинг і система екологічної інформації	2
11	Економічний механізм природокористування та охорони навколишнього середовища Економічна, соціальна та екологічна ефективність природоохоронної діяльності	2
	Усього годин	22

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Економічне районування та територіальна організація господарства.	2
2	Сутність, мета і завдання регіональної економічної політики. Механізм реалізації регіональної економічної політики	2
3	Господарський комплекс України, його структура і трансформація в ринкових умовах	2
4	Фактори сталого розвитку продуктивних сил	2
	Усього годин	8

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	20
2	Підготовка до контрольних заходів	6
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: Перспективи розвитку економіки регіонів України Проблеми та перспективи розвитку зовнішньоекономічних зв'язків та транскордонного співробітництва регіонів України Роль України у міжнародному співробітництві в галузі охорони довкілля	4 16 14
	Усього годин	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі методи контролю: усний метод, письмовий, тестовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1 «Регіональна економіка»

Оцінка змістового модуля складається із:

1) *-присутності студента на всіх лекціях* (1 лекційне заняття – 1 бал) – максимальна кількість – 11 балів;

2) *-присутності студента на всіх практичних заняттях* (1 практичне заняття – 1 бал) – максимальна кількість 4 балів;

Разом студент може отримати 15 балів за присутність на заняттях.

3) *контрольної роботи*. Максимальна кількість балів 85 балів.

Контрольна робота складається з 20 тестових завдань. Студент отримує за перше тестове питання 9 балів, за усі наступні питання (з 2 по 20 питання) – 4 бали за правильну відповідь на кожне питання (максимальна кількість балів 85 балів), неправильна відповідь – 0 балів.

Максимальна кількість балів за змістовий модуль 1 - 100 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни «Регіональна економіка» визначається за результатами змістового модуля 1.

Порядок зарахування пропущених занять: студент має право відпрацювати викладачеві пропущені заняття згідно з графіком консультацій. Кожне пропущене лекційне заняття відпрацьовується методом усного опитування з основних положень теми. Можливим є одночасне опитування з декількох пропущених занять. Практичні заняття відпрацьовуються методом підготовки реферативної роботи на тему, яка узгоджується з викладачем відповідно до тематики пропущених практичних занять.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Регіональна економіка: навч. посіб. / [Ю.В. Орловська, Г.В. Дугінець, О.О. Квактун, П.А. Фісуненко]; за заг. ред. д-ра економ. наук, проф. Ю.В. Орловської. – Дніпропетровськ: ДВНЗ «ПДАБА», 2012. – 504 с.
2. Регіональна економіка та природокористування: навч. посіб. / за ред. А.П. Голікова. - К.: Центр учбової літератури, 2009. - 352 с.
3. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: навч. посібник/ Б.М. Данилишин, Д.В.Клиновий, Т.В. Пепа [ред. д.е.н. Б.М. Данилишин]. – Ніжин: ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2007. – 688 с.
4. Димченко О.В. Регіональна економіка: Навч. посібн. [Текст] / О.В. Димченко - Харків: ХНАМГ, 2010 – 221с.
5. Екологія для економічних вузів і факультетів. Підручник / Дорогунцов С.І., Хвесик М.А., Коценко К.Ф. та ін. – К., КНЕУ, 2005. – 320 с.
6. Управління регіональною економікою. Навчальний посібник. Т. О. Стеценко, О. П. Тищенко. Видавництво: К.: КНЕУ, 2009. - 472 с.
7. Аванесова Н.Е. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: підручник / Н.Е. Аванесова. – Х.: Щедра садиба плюс, 2015. – 223 с.
8. Дмитрієв І.А. Регіональна економіка: навчальний посібник для практичних занять і самостійної роботи студентів закладів вищої освіти / І.А. Дмитрієв, І.Ю. Шевченко. – Х.: ФОП Бровін О.В., 2018. – 284 с.
9. Мартусенко І.В. Регіональна економіка: підручник / І.В. Мартусенко, Б.В. Погріщук. – Тернопіль: Крок, 2015. – 626 с

Допоміжна

1. Долішній М., Мошенець О. Ринкові механізми регіонального управління // Регіональна економіка. – 2001. – С.7 – 17.
2. Мазур А.Г. Регіональна економіка: проблеми відтворення і управління. – Вінниця, 2000. – 263с.
3. Павлов В.І. Методологія формування та механізми реалізації політики соціально-економічного розвитку регіону//Регіональна економіка.–2001. – №1. - С.18 – 29.
4. Злупко С. Екомологічні засади регіональної політики сталого розвитку в умовах глобалізації // Регіональна економіка. – 2002. - №4. – С.28 – 35.
5. Чужиков В.І. Глобальна регіоналістика: історія та сучасна методологія: Монографія. – К.: КНЕУ, 2008. – 272с.
6. Жук М.В.Регіональна економіка:Підручник.– К.:ВЦ «Академія»,2008– 16с.
7. Розміщення продуктивних сил і регіональна економіка. Підручник Дорогунцов С.І., Заяць Т.А., Пітюренко Ю.І. та ін. - Київ,КНЕУ, 2005 р-988 с.
8. Данилишин Б.М. Розвиток продуктивних сил і регіональна економіка: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / Б. М. Данилишин, Д. В.Клиновий, Т. В. Пепа [ред. д.е.н. Б. М.Данилишин]. – Ніжин : ТОВ «Видавництво «Аспект-Поліграф», 2007. – 688 с.
9. Офіційний сайт державного комітету статистики [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
10. Мельник С.А. Управління регіональною економікою: Навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2000. – 124 с.
11. Мікула Н. Міжтериторіальне та транскордонне співробітництво: Монографія. – Львів: ІРД НАН України, 2004. – 395 с.
12. Концепція державної регіональної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minregionbud.gov.ua>

13. Поддубный А.В. Экологические проблемы и устойчивое развитие регионов [Электронный ресурс] / А.В. Поддубный. Учебное пособие. – Владивосток: Дальневосточный государственный университет, 2002. – 143 с.
14. Лишиленко В.І. Регіональна економіка: Підручник К.: Центр учбової літератури, 2011–384 с.
15. Орловська Ю.В., Квактун О.О. Стратегічне управління екологічними інвестиціями: регіональний аспект. – Дн-ськ, 2011. – 280 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Офіційний сайт Верховної Ради України <http://rada.gov.ua/>
2. Державна служба статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгіві <http://www.me.gov.ua/>
4. Офіційний сайт міністерства регіонального розвитку, будівництва та житловокомунального господарства <http://www.minregion.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України <http://www.sfs.gov.ua>

Розробники _____ (С.О. Мащенко)

_____ (Ю.В. Орловська)

Гарант освітньої програми _____ (О.О. Кахович)

Силабус затверджено на засіданні кафедри міжнародної економіки

Протокол від 10 «вересня» 2019 року № 2